

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-1



BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54
Volume 54

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Putna kultury s MMK nalezená v Popůvkách u Brna (okr. Brno-venkov) Moravian Painted Ware culture vessel found at Popůvky u Brna (Dist. of Brno-venkov)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

niční trati a východně rovnoběžnou polní cestou (viz také kapitoly Doba bronzová a Doba železná). Lokalita se shoduje s nalezištěm zjištěným K. Faltýnkem (2011).

Miroslav Daňhel

Literatura

Faltýnek, K. 2011: Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc), *Přehled výzkumů* 52-1, 166, 191, 211.

Resumé

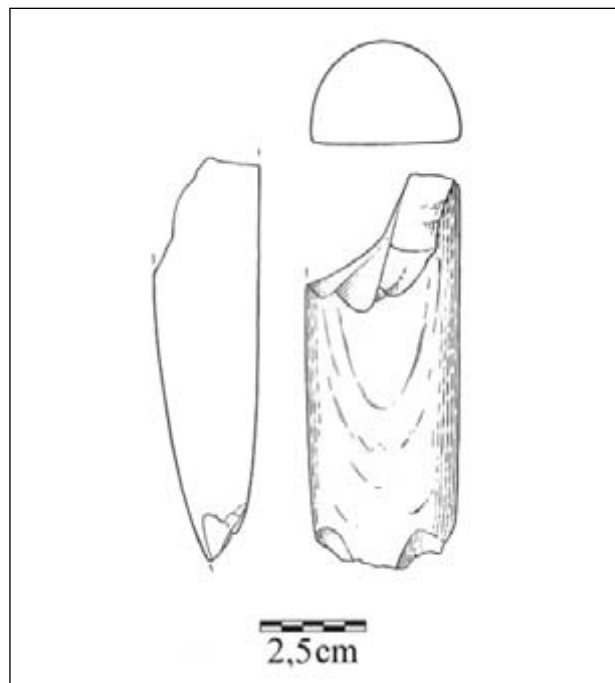
Litovel (Cadastre Nasobůrky, Olomouc Distr.), „Chmelík“. Lengyel culture. Settlement. Surface survey.

LUKOVANY (OKR. BRNO-VENKOV)

„Planičky“. Neolit (LnK). Sídliště? Povrchový sběr.

V červenci roku 2012, při výletu do údolí řeky Oslavy, byla autorem náhodně nalezena a sebrána část kopytovitého klínu ze šedozelené břidlice, jenž představuje typický inventář kultury s lineární keramikou (obr. 6.). Místo nálezů se nachází v trati „Planičky“, nad pramenišťem místní vodoteče Balinky, v nadmořské výšce cca 460 m. Polohu lze lokalizovat na mapě ZM ČR 1:10 000, list 24-33-05, v širším okolí bodu 130/80 od Z/J s.č. Nález tak může naznačovat přítomnost další neolitické lokality v tomto katastru (srov. např. Kuča – Vokáč 2001, 135).

Ivan Čižmář



Obr. 6. Lukovany (okr. Brno-venkov). Část hrotu jemně vyleštěného kopytovitého klínu ze šedozelené břidlice, týlní část odlomena. Délka 9 cm, šířka 3,5 cm, max. výška v bodě lomu 2,5 cm. Přírůstkové č. A7856.

Fig. 6. Lukovany (Brno-county Dist.) A part of a shoe adze from grey greschist.

Literatura

Kuča, M., Vokáč, M. 2001: Neolitické sídliště u Lukovan (okr. Brno-venkov). *Archeologie Moravy a Slezska* 1, 137.

Resumé

Lukovany (Brno – County Distr.), „Planičky“. Neolithic. Settlement (?). Surface survey. Deposited in Brno Regional museum.

MALHOSTOVICE-NUZÍŘOV (OKR. BRNO-VENKOV)

„Pod zelinkami“. MMK. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Od roku 2012 probíhají v oblasti Boskovické brázdy systematické archeologické prospekce terénu za účelem hledání lokálních zdrojů kamenných surovin, které zde byly využívány v průběhu neolitu (srov. Kuča, Bartík 2012). V rámci těchto prospekcí byl při jednorázovém povrchovém průzkumu učiněn ojedinelý nález broušené kamenné industrie (obr. 7) v trati „Pod zelinkami“ (GPS souřadnice nálezů: 49°20'56.69"S, 16°31'31.84"E; WGS 84). Poloha se nachází na mírném jižním svahu sbíhajícím směrem k Nuzířovu (přidružená část Malhostovic) cca 700 m od okrajové zástavby v nadmořské výšce 340-350 m n. m. Oblast okolí Malhostovic se rozprostírá při rozhraní severní a jižní části Boskovické brázdy, která byla v mladší době kamenné díky příznivým přírodním podmínkám poměrně intenzivně osídlena (srov. Grünwald, Podborský eds. 2001; Kuča 2009; Vích 2012).

Nález může být klasifikován jako krátká trojúhelníkovitá sekerka s oválným příčným průřezem (srov. Vokáč 2008; Bartík 2012). Artefakt má typický silně zaoblený tyl a přímý čelní průmět linie ostří. V nárysu je pak linie ostří mírně úběžná. Surovina, ze které je sekerka vyrobena, byla makroskopicky určena jako amfibolický diorit z brněnského masivu. Zdroje této suroviny se nacházely zhruba 11 km jižně, v blízkosti lodní zastávky Rokle na Brněnské přehradě (Přichystal 2009, 201; Vokáč 2008, 150). Celý povrch sekerky je precizně vybroušen. Předmět zůstal zachován v celém svém původním tvaru, nese však pozůstatky po jeho používání. Pracovní stopy jsou patrné především v oblasti ostří, jehož linie je otupena charakteristickými zoubkovitými deformacemi. Z hlediska datace může být artefakt datován do kultury s moravskou malovanou keramikou, pro kterou je právě tento typ sekerky charakteristický (Vokáč 2008, 55; Podborský et al. 1993, 114). Netradiční je snad jen využití amfibolického dioritu, který byl upřednostňován spíše na výrobu vrтанých nástrojů (Vokáč, Kuča, Přichystal 2005; Vokáč 2008, 151–152).

Jelikož se nenašel poblíž jiný artefakt, jedná se s největší pravděpodobností o soliterní nález mimo pravěké sídliště. Nejbližší osídlení kultury s MMK bylo identifikováno v sousední trati „Rybničky“. Tato poloha leží od trati „Pod zelinkami“ asi 450 m severním směrem výše po svahu, respektive na jeho temeni (358 m n. m.). Temeno svahu tvoří sedlo mezi vrchem Paní horou (395 m n.